

Posudek diplomové práce UK FHS

Název práce: Magnetické nemocnice

autorka práce: Bc. Šárka Klokočková

rok ukončení studia: 2016

vedoucí práce: doc. Zuzana Havrdová

zaměření studia: řízení

Rozhodnutí autorky práce věnovat se tématu magnetických nemocnic bylo původně motivováno zájmem o kulturu úspěšně řízených nemocnic. Postupně však autorka objevovala souvislost tématu s aktuální situací nedostatku zdravotních sester v českých nemocnicích a tím i s obdobným problémem v celém vyspělém světě. Tím se její původní zájem rozšiřoval a zahrnoval stále širší okruh vzájemně souvisejících témat, do nichž se snažila proniknout a uchopit je ve vzájemných souvislostech.

Téma magnetických nemocnic je v české literatuře dosud překvapivě přehlíženo, ačkoli jeho počátky se datují ve Spojených státech amerických již do 80. let a od té doby se myšlenky „magnetismu“ rozšířily do mnoha dalších zemí. Řada výzkumů doložila význam myšlenek a principů magnetismu pro kvalitu života pacientů. Proto považuji autorčinu volbu tématu za velmi užitečnou a nesporně se též dotýkající velmi živých současných problémů českého zdravotnictví.

Vášeň autorky pro pronikání do tématu lze doložit počtem 117 zdrojů, uvedených v diplomové práci, které pocházejí převážně z anglicky píšícího autorského okruhu. Struktura teoretické části zahrnuje nejprve dvě kapitoly, které se věnují magnetickým nemocnicím obecně a specificky pak jednotlivým tzv. magnetickým silám. Tyto dvě kapitoly podrobně mapují historický vývoj pojmu magnetismu, statutární vývoj hnutí magnetických nemocnic, empirické výzkumy a výsledky magnetických nemocnic a podrobný rozvoj pohledů na jednotlivé složky magnetismu, jak je pojímají různí autoři. V české literatuře dosud nebyla tato témata podrobněji zpracována a stávají se tak užitečným zdrojem pro odborníky, zabývající se managementem ve zdravotnictví.

Třetí kapitola má název Současná situace v českém zdravotnictví, ale obsahuje více témat, než její název napovídá. Kromě stavu nelékařské profese, včetně legislativy a vzdělávání, a personálního zabezpečení, zachycuje i důsledky nedostatku zdravotních sester z globálního, tedy nejen českého hlediska, mapuje tzv. nurse sensitive patient outcomes a příčiny neúspěchu řízení kvality, opět nejen v ČR. Ačkoli všechna tato témata volně souvisejí s ústředním tématem práce a autorce se daří o nich zajímavě a věcně referovat, nedaří se jí zde dospět k jejich přehledné syntéze. Totéž lze říct o volně zařazené čtvrté kapitole Transformace zdravotnické organizace, řízení změn. Upřímná snaha autorky se „dočíst“ mnohé o tématu, které ji zajímá, vedlo k jeho rozšiřování již

poněkud za hranice kapacity diplomové práce a kapacity autorky zvládnout takto široké téma ve vymezeném čase. Namnoze tak jde již spíše o řazení souvisejících témat vedle sebe. Práce se zdroji je však korektní, stylistika kvalitní a půda tématu je jakoby připravena pro další zpracování.

Podobná situace nastala v empirické části. V ní si autorka dala za cíl zkoumat otázku, zda lze ve způsobu řízení a poskytování ošetrovatelské péče nalézt známky magnetismu. Zmiňuje použití kvalitativního i kvantitativního výzkumu, výsledky kvantitativního výzkumu však použila jen pro vyloučení hypotézy, že nalezne rozdíl ve známkách magnetismu mezi nemocnicemi umístěnými na předních místech ve výzkumu Kvalita očima pacientů a těch, které se umístily vzadu. Tato hypotéza se nepotvrdila. Dále již autorce nesahaly síly na zpracování a prezentaci výsledků a věnuje se jen výsledkům kvalitativního výzkumu. Vedla 16 rozhovorů s vedoucími pracovníky na různých úrovních řízení, rozhovory analyzovala pomocí tematické analýzy, přičemž se opírala o teorii magnetických nemocnic a cíleně hledala známky magnetismu podle této teorie. K operacionalizaci „známek magnetismu“ pro analýzu využila i dotazník magnetismu Kramerové a Schmalenbergové (s. 63). Výsledky přehledně uspořádala do sedmi kapitol Personální zajištění ošetrovatelské péče, Řízení a kontrola ošetrovatelské péče, Vztahy mezi zdravotními sestrami a lékaři, Klinická autonomie a odpovědnost, Vzdělávání a Vzdělávání studentů ošetrovatelství. V diskusi i v závěrečných doporučeních se korektně drží výsledků a adekvátně ukazuje jejich souvislost s pojmy magnetismu. Práci doporučuji k obhajobě. Práce splňuje požadavky na akademickou práci, jak z hlediska práce se zdroji, tak z hlediska sledování jasných výzkumných otázek a jejího zodpovězení. Slabinou práce je, že některá témata i výzkumné postupy přesáhly kapacitu autorky jak z časového hlediska, tak i svou obsažností a komplexností a nepodařilo se je plně integrovat do struktury práce. Práci však považuji za užitečný zdroj pro další autory.

Práci hodnotím mezi výbornou a velmi dobrou podle výsledku obhajoby. K obhajobě kladu otázku: Vysvětlíte, jaký je vztah mezi znaky magnetismu a dobrou praxí v řízení organizace podle P. Druckera.